

Beheer van bomen en bos i.r.t. vleermuizen

Als je niets doet....

krijg je bos, bos en ...

Regelink
Ecologie & Landschap

Als je niets doet met bos....

krijg je chaos....?

Regelink
Ecologie & Landschap

Bos of....

plantage?

Regelink
Ecologie & Landschap

We hebben een uitgebreide cultuur van omgaan met bomen

Regelink
Ecologie & Landschap

Bomen concurreren met elkaar

om licht.

Regelink
Ecologie & Landschap

Daarbij zijn altijd verliezers.....

Regelink
Ecologie & Landschap

En allerlei andere organismen profiteren daarvan....

Cultuurhistorie vermengt met natuur

Wegen en paden zijn herkenbaar aan de oudste bomen

Regelink
Ecologie & Landschap

En dat is niet zonder risico's

Stimuleert SNL natuurbos?

- N14 Vochtige bossen
  - N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
  - N14.02 Hoog- en laagveenbos
  - N14.03 Haagbeuken- en essenbos
- N15 Droge bossen
  - N15.01 Duinbos
  - N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos
- N16 Bossen met productiefunctie
  - N16.01 Droog bos met productie (tot 31-12-2017)
  - N16.02 Vochtig bos met productie (tot 31-12-2017)
  - N16.03 Droog bos met productie (nieuw per 01-01-2018)
  - N16.04 Vochtig bos met productie (nieuws per 01-01-2018)
- N17 Cultuurhistorische bossen
  - N17.01 Vochtig hakhout en middenbos
  - N17.02 Drooghakhout
  - N17.03 Park- en stinzenbos
  - N17.04 Eendenkooi
  - N17.05 Wilgengriend (nieuw per 1-1-2017)
  - N17.06 Vochtig en hellinghakhout (nieuw per 1-1-2017)

- Onder 'N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos' staat:
  - Op 80% van de oppervlakte wordt geen hout geoogst of is de houtoogst minder dan 20% van de bijgroei. Op de overige oppervlakte kan meer geoogst worden in het kader van omvorming naar een natuurlijker bos.
- Onder 'N14.03 Haagbeuken- en essenbos' staat (eveneens):
  - Op 80% van de oppervlakte wordt geen hout geoogst of is de houtoogst minder dan 20% van de bijgroei. Op de overige oppervlakte kan meer geoogst worden in het kader van omvorming naar een natuurlijker bos.

In het SNL kan ik geen duidelijke stimulans vinden voor geheel natuurlijk bos.

Bosreservaten

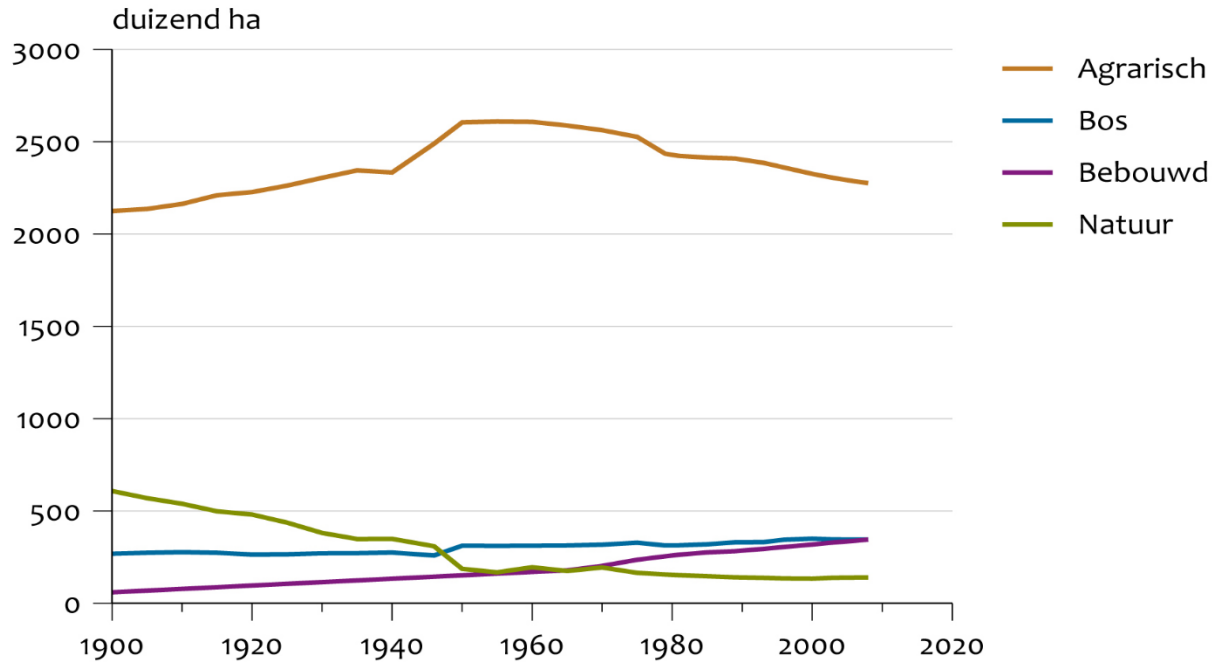
- Nederland kent 60 bosreservaten waar een beheer van niets-doen gevoerd wordt;
- van de totale oppervlakte van 360.000 ha is slechts 2907 ha reserstaat. Dat is minder dan 1%.

Ontwikkeling in oppervlakte bos

Bodemgebruik

Zijn vleermuizen bijzonder kwetsbaar?

- één of (bij enkele soorten) twee jongen per 1-3 jaar
  - kunnen tot meer dan 40 jaar oud worden
  - gebruiken uitsluitend bestaande holten als verblijfplaats
  - daar kunnen tientallen en zelfs honderden dieren bijeen zijn
  - zijn in de loop van het jaar afhankelijk van verschillende verblijfplaatsen
  - afhankelijk van grillige voedselbron: insecten
  - gevoelig voor cumulatie van gifstoffen
  - houden een winterslaap
- > Ja! vleermuizen zijn bijzonder kwetsbaar

Bos/boom-bewonende soorten

- ruige dwergvleermuis: (vrij) algemeen
- rosse vleermuis: (vrij) algemeen
- watervleermuis: (vrij) algemeen
- gewone grootoorvleermuis: (vrij) algemeen
- franjestaart: (vrij) zeldzaam
- baardvleermuis: zeldzaam
- Brandts vleermuis: (zeer) zeldzaam
- Bechsteins vleermuis: zeer zeldzaam
- mopsvleermuis: zeer zeldzaam

Aanbod aan verblijfplaatsen is veelal beperkende factor

Veel voorkomende misverstanden

'..maar die boom was onveilig, en veiligheid gaat voor vleermuizen.'

Vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn wettelijk beschermd. Uiteraard moet ook rekening gehouden worden met de veiligheid van bijvoorbeeld wandelaars, maar dit heeft wettelijk gezien geen voorrang boven de bescherming van vleermuizen: met beide moet rekening gehouden worden.

'Wijs me aan in welke boom ze zitten, dan laat ik die staan.'

Vleermuizen verhuizen regelmatig. Onderzoek laat vrijwel nooit het hele netwerk zien.

Vleermuizen ondervinden concurrentie van onder andere vogels, eekhoorns, boommarters, wespen en mieren.

Behoud van veel meer bomen met holten dan de bomen waarin vleermuizen zijn waargenomen moet daarom het uitgangspunt zijn.

Aannemer deed controle op holten: geen holten aanwezig...

‘Engelse’ methode:

- bepaal hoeveel holten in bomen aanwezig zijn
- hou tien bomen met holten per ha aan als richtlijn

- deze methode is niet wetenschappelijk onderbouwd
- wettelijk gezien is dit op dit moment niet voldoende

Natuurlijk moeten we hout produceren

Door te bouwen met hout leggen we CO2 vast

Toekomst voor productie- en natuurbos?

Graag reacties!

Regelink
Ecologie & Landschap